

6.1 Uvod

- Porazdeljen sistem je sistem, kjer se procesiranje izvaja na več računalnikih.
- Računalniki med seboj komunicirajo preko omrežja.
- Program je razdeljen na več delov, ki se vzporedno izvajajo na več računalnikih.
- Porazdeljen sistem ima pogosto opravka z:
 - heterogenimi okolji,
 - nepredvidljivimi latenčnimi časi in kapacitetami omrežja,
 - Nepredvidljivimi napakami na omrežju ali računalnikih povezanih v omrežje

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.1 Uvod

- Večina sodobnih IS je zasnovanih v obliki porazdeljenih sistemov.
- Zasнове porazdeljenih sistemov sledijo različnim arhitekturnim stilom in vzorcem kot npr.:
 - Odjemalec-strežnik
 - Storitveno usmerjene arhitekture (glej ločeno podpoglavje o SOA)
 - Cevovodi in filtri
 - Peer-to-peer
 - Data-centric
 - Event driven
 - Blackboard
 - ...

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- Zelo pogoste so arhitekture temelječe na vzorcu odjemalec-strežnik.
- Osnovni komponenti tako porazdeljenega sistema sta odjemalec (zahteva storitev) in strežnik (izvaja storitev).
- Procesiranje strežnik-odjemalec naj bi potekalo relativno uravnoteženo, pri čemer specializirane storitve izvaja strežnik.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- V porazdeljenem sistemu lahko sodelujejo različni strežniki:
 - Datotečni strežnik (File server)
 - Podatkovni strežnik (Database server)
 - Strežnik za skupinsko delo (Groupware server)
 - Spletni strežnik (Web server)
 - Poštni strežnik (Mail server)
 - Strežnik objektov (Object server)
 - Strežnik za tiskanje (Print server)
 - Aplikacijski strežnik (Application server)
 - ...

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

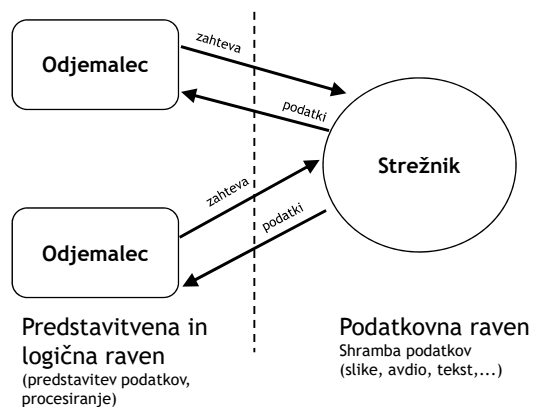
- Porazdeljeni sistemi delujejo na arhitekturah z več nivoji (ravnmi).
- Najbolj znani sta dvo in tri-nivojska arhitektura.

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- Dvo-nivojsko arhitekturo (tudi arhitektura odjemalec-strežnik) sestavlja:
 - Predstavitvena in logična raven (predstavitev in procesiranje podatkov, ki jih vrne podatkovni strežnik); Fizično realizirana na odjemalcu.
 - Podatkovna raven (shramba podatkov); Fizično realizirana na strežniku.
- Dvo-nivojska arhitektura je smiselna, kadar je malo procesiranja podatkov.
- Primeri: spletni strežnik, datotečni strežnik, podatkovni strežnik, itd. do katerih neposredno dostopajo odjemalci

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

Primer dvo-nivojske arhitekture

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- Slabosti dvo-nivojske arhitekture se pokažejo, če:
 - imamo veliko odjemalcev;
 - je potrebno veliko procesiranja;
- Posledice:
 - Visoki stroški skrbništva, delovanja in vzdrževanja sistema;
 - Visoki stroški vpeljave tehnoloških trendov;
 - Slaba izkoriščenost programske opreme. Tipičen uporabnik v povprečju uporablja cca 10% zmogljivosti programske opreme, ki mu je na voljo.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

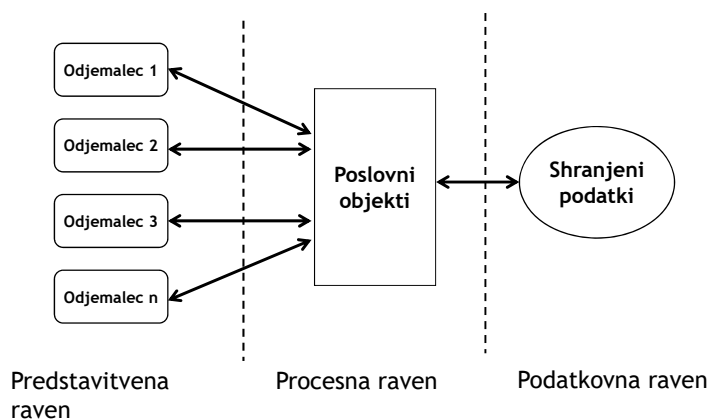
6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- Tri-nivojska arhitektura - pojavi se kot rešitev težav dvo-nivojske arhitekture.
- V tri-nivojski arhitekturi se predstavitveni in procesni nivo ločita. Nivoji so:
 - Predstavitvena raven (vmesnik med uporabnikom in sistemom);
 - Procesna raven (procesiranje, ki ga zahteva sistem); Fizično realizirana na aplikacijskem strežniku.
 - Podatkovna raven (shramba za trajne podatke); Fizično realizirana na podatkovnem strežniku.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

Tipična tri-nivojska arhitektura

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.2 Strežniki in nivojske arhitekture

- Glavne prednosti tri-nivojske arhitekture:
 - Neodvisnost aplikacije od tehnologije za shrambo podatkov;
 - Procesiranje se seli iz odjemalca na strežnik (cenejša vpeljava, skrbništvo, vzdrževanje in delovanje);
 - Procesiranje se nanaša na objekte - skladno z objektno paradigmo;
 - Odjemalci lahko uporabljajo podatke različnih podatkovnih virov (na različnih podatkovnih strežnikih),
 - Zmanjšanje števila povezav (pri dvo-nivojski arhitekturi reda velikosti $M \times N$ povezav, pri tri-nivojski pa samo $M+N$).
 - Večja zanesljivost delovanja sistema;
 - Večja prilagodljivost in odprtost sistemov za nove tehnologije;

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.3 Vmesni sloj (Middleware)

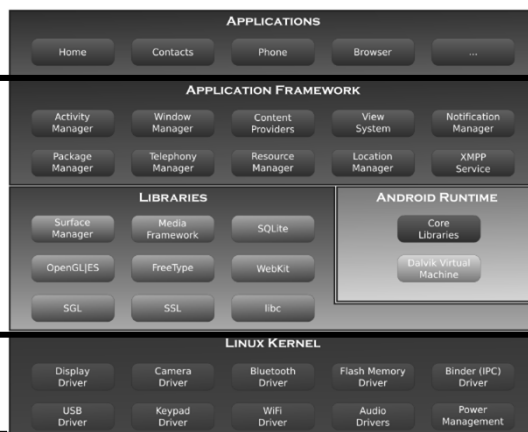
- Vmesni sloj zagotavlja aplikacijam dodatne storitve, ki jih operacijski sistem ne ponuja.
- Gre za „lepilo“ med aplikacijami in operacijskim sistemom.
- V porazdeljenih sistemih nudi storitve, ki omogočajo medsebojno povezovanje programskih komponent oz. poslovnih aplikacij

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.3 Vmesni sloj (Middleware)

- Diskusija - Android kot vmesni sloj med aplikacijami in Linuxom

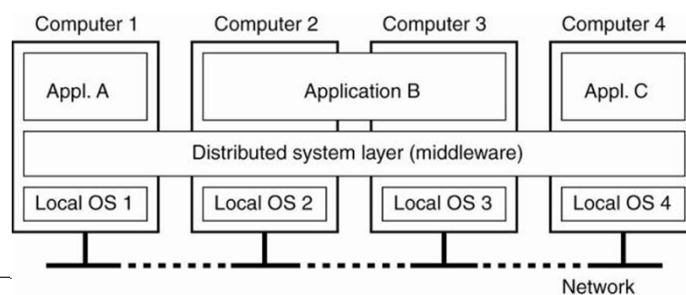
Čeprav Android navadno razumemo kot OS, pa v odnosu do Linux-a pravzaprav igra vlogo vmesnega sloja.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.3 Vmesni sloji in druge storitve v porazd. sistemih

- Vmesni sloj pri porazdeljenih sistemih so vmesne programske ravni, ki prevzemajo ukaze od odjemalcev in jih posredujejo ustreznim strežnikom.
- Vmesni sloj je ključen pri vsaki komunikaciji odjemalec-strežnik.
- Pri dobri arhitekturi razvijalec vmesni sloj uporablja, brez da bi vedel podrobnosti njegovega delovanja - vmesni sloj je transparenten.

računalništvo in informatika
Univerza v Ljubljani

6.3 Vmesni sloji in druge storitve v porazd. sistemih

- Vmesni sloji so ključen element pri **sistemiški integraciji** (povezavi različnih sistemov v enotno, celovito rešitev).
- V preteklosti je bila razvitih vrsta standardov in tehnologij za realizacijo vmesnih slojev.
 - CORBA (Common Object Request Broker Architecture),
 - DCOM (Distributed Component Object Model),
 - RMI (Remote Method Invocation).
- Omenjene standarde danes pogosto nadomeščajo standardi in tehnologije, ki podpirajo koncept storitev.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.3 Vmesni sloji in druge storitve v porazd. sistemih

- Za delovanje porazdeljenih sistemov so v okviru vmesnega sloja na voljo številne storitve. Na primer:
 - Delo z datotekami (File services)
 - Dodeljevanje imen (Name services)
 - Delo z imenikom (Directory services)
 - Nadzor časa (Time services)
 - Replikacija (Replication services)
 - Nadzor transakcij (Transaction service)
 - Nadzor sočasnega dostopa (Concurrency control services)
 - Nadzor varnosti (Security services)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.4 Integracijska arhitektura

- Ponovitev: Namen integracije poslovnih aplikacij (EAI) je zagotoviti povezavo med uporabniškimi in zalednimi sistemomi in na ta način omogočiti hitrejši in učinkovitejši odziv na različne poslovne dogodke in uporabniške zahteve.
- Pomen integracije poslovnih aplikacij (EAI) za poslovanje je opisan v poglavju 2.6.2
- Na voljo imamo različne integracijske arhitekture

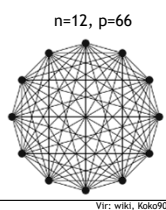
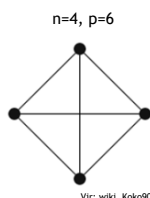
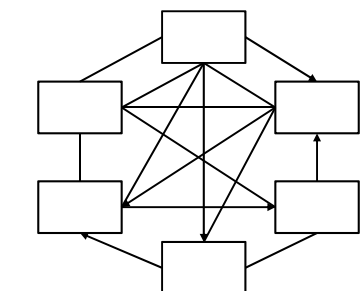
Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.4 Integracijska arhitektura

- Tipične integracijske arhitekture:
 - Integracija točke do točke (point-to-point integration)
 - Integracija s pomočjo centralne točke (hub and spoke)
 - Integracija z uporabo storitvenega vodila (ESB - enterprise service bus)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

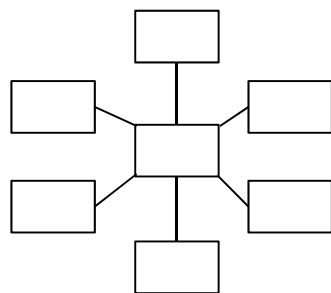
6.4 Integracija točke do točke

- Starejši pristop
- Enostavnost in hitrost vzpostavljanja na začetku, ko je povezanih malo sistemov
- Velik problem ob širjenju integracije (skalabilnost), število vseh povezav (poln graf) je $p=n(n-1)/2$, kjer n = število vozlišč
- „Špageti“

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.4 Integracija s pomočjo centralne točke (hub and spoke)

Vir: wiki, Kako90

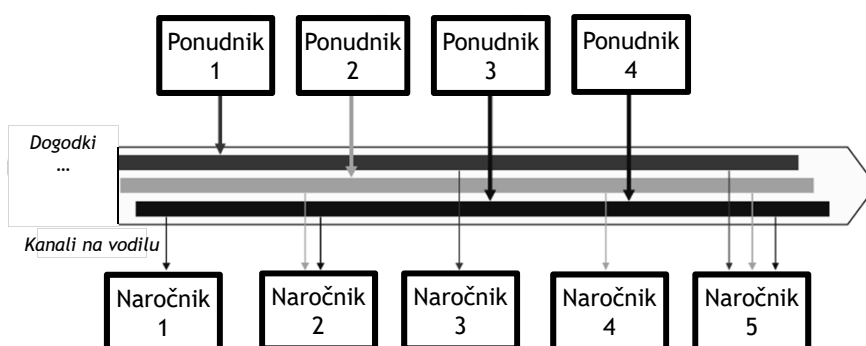
- Število povezav je enako številu integriranih sistemov (rast števila povezav ni eksponentna)
- Slabost je da odpoved/preobremenitev centralnega sistema povzroči izpad celotne integracije
- Tudi kadar je prevladujoč vzorec integracija s pomočjo centralne točke, se pogosto uporablja še dodatne integracije tipa točka do točke.
- Sinhrona zahteva-odgovor (model „pull“)
- Tak tip integracije uporablja tudi CORBA, RMI

Ta vzorec uporablja tudi EAI.
Problem še vedno visoka kompleksnost

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

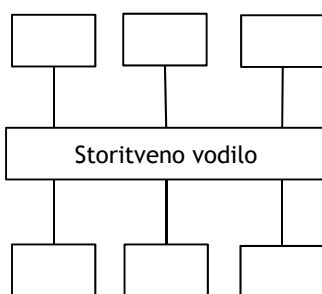
6.4 Integracija s pomočjo storitvenega vodila

- Ideja: ponudnik storitve (strežnik) - naročnik (odjemalec)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.4 Integracija s pomočjo storitvenega vodila

Vir: wiki, Koko90

- Omogoča prilagodljiv način za izmenjavo podatkov med aplikacijami
- Uporaba s storitveno usmerjeno arhitekturo (SOA) (glej naslednje poglavje)
- Model ponudnik - naročnik
- Asinhrona dostava dogodkov preko vodila (model „push“)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.4 Integracija s pomočjo storitvenega vodila

- Prednosti:
 - Skupinska komunikacija
 - Inteligentno usmerjanje sporočil
 - Mediacija sporočil med različnimi sistemi (različni protokoli, zapisi, varnostni nivoji)
 - Zagotavljanje varnosti
 - Zagotavljanje kakovosti dostave in zagotavljanje transakcijske obravnave sporočil
 - Upravljanje procesov
 - Nadzor nad delovanjem

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Vsebina:
 - Kaj je SOA in glavna načela storitvene usmerjenosti
 - Temeljni pojmi SOA
 - Tehnološko ozadje
 - SOA kot storitveni nivo
 - Primernost

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Kaj je SOA?
 - Storitveno usmerjena arhitektura (SOA) temelji na ohlapno povezanih sistemih, združenih v celoto, pri čemer so posamezni deli med seboj neodvisni in tečejo na poljubnih platformah.
 - Gre za koncept, ki je zaradi težav s kompleksnimi sistemi, za katere značilen problem so visoki stroški povezovanja in vzdrževanja, v zadnjih letih postal zelo popularen.
 - Osnovni gradniki storitveno usmerjene arhitekture so seveda storitve.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Glavna načela storitvene usmerjenosti so (1/2):
 - Šibka sklopljenost - storitve ohranjajo odnose, ki minimizirajo odvisnosti med njimi in ohranjajo le zavedanje ena druge.
 - Storitvena pogodba - storitve se držijo komunikacijskega dogovora, ki je določen z enim ali več opisom storitev in podobnih dokumentov.
 - Neodvisnost - storitev je neodvisna od drugih storitev, in sicer v smislu nadzora nad svojo logiko.
 - Abstrakcija - razen opisa storitve je logika storitve nedostopna zunanjemu svetu.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Glavna načela storitvene usmerjenosti so (2/2):
 - Ponovna uporaba - logika je razdeljena, ločena oziroma razbita v različne storitve z namenom možnosti ponovne uporabe.
 - Storitve minimizirajo količino informacij, ki pripada določeni aktivnosti - so brez stanja.
 - Odkrivanje - storitve so načrtovane tako, da jih lahko opišemo in najdemo; tako lahko do njih dostopamo preko temu namenjenih mehanizmov.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Temeljni pojmi SOA:
 - Storitve
 - Opis storitve
 - Sporočilo

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

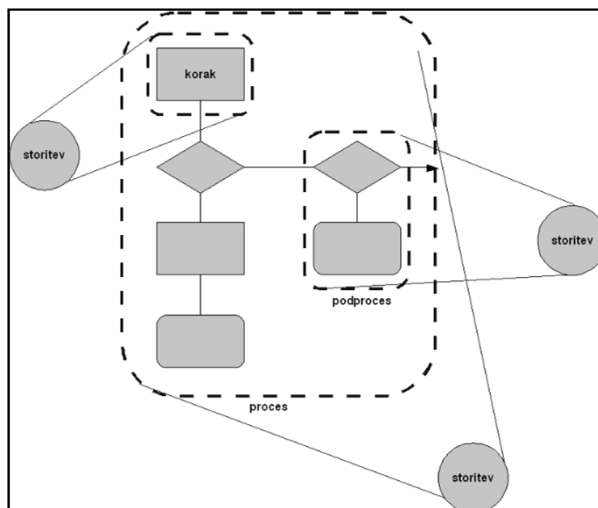
- Storitev (1/2):

- Storitev je ponovljivo poslovno opravilo, npr. preveri stanje na računu, odpri nov račun.
- Storitvi pravimo tudi storitveno usmerjena logična enota.
- Da ohranjajo neodvisnost, storitve zajemajo logiko znotraj točno določenega konteksta. Ta kontekst je lahko specifičen za poslovno opravilo, poslovno entiteto ali kakšen drug logičen skupek.
- Logika, ki jo storitev vsebuje, je namenjena za reševanje določenega problema, katerega kompleksnost je lahko zelo različna.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Storitev (2/2):

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

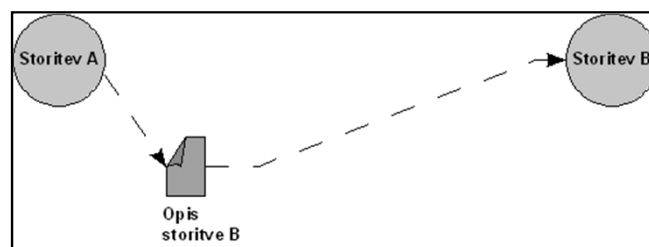
6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Opis storitve (1/2):
 - Znotraj SOA storitve lahko uporabljajo druge storitve ali drugi programi. Da bi storitev lahko uporabili morajo poznati njeno delovanje. Zato je potreben opis storitve.
 - V osnovi mora opis storitve zajemati ime storitve, podatke, ki jih pričakuje na vходу ter podatke, ki jih vrne na izhodu.
 - Z uporabo koncepta opisa storitev dosežemo šibko sklopljenost sistema.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Opis storitve (2/2):

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Sporočilo:
 - Sporočilo je neodvisna enote komunikacije.
 - Ko storitev pošlje sporočilo, nad njim zgubi nadzor (samoobvladovanje delov procesne logike).
 - Sporočilo lahko obravnavamo kot način komunikacije, ki ohranja šibko sklopljenost.

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- SOA ne predpisuje uporabe konkretnih tehnologij. Prvotno uveljavljeni standardi:
 - WSDL (Web Service Description Language) - podaja opis storitve
 - SOAP - format sporočanja med storitvijo in uporabnikom
 - UDDI - standardiziran format za registracijo storitev

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

WSDL

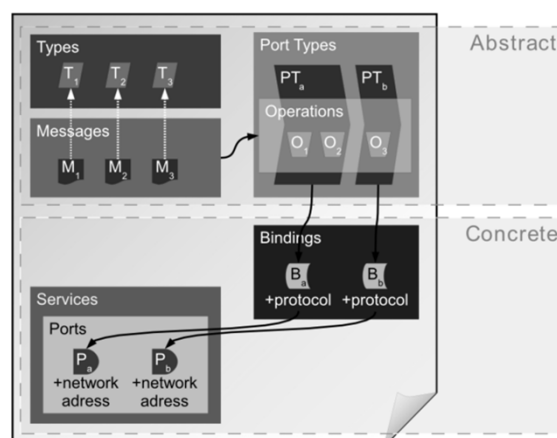
- Kaj je WSDL (1/2):
 - opredeljuje spletne storitve kot zbirke vrat (port, endpoint).
 - storitve opisuje v formatu XML
 - povezuje konkretno izvedbo storitve z njeno abstraktno definicijo
 - definicija opredeljuje:
 - abstraktne tipe
 - abstraktne vmesnike (klici operacij oz. sporočila)
 - tipe vrat v katerih so združeni abstraktni vmesniki
 - povezave med tipi vrat in konkretnimi storitvami

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

WSDL

- Kaj je WSDL (2/2):

računalništvo in informatika
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

WSDL

- Primer WSDL (1/3): abstraktni tipi

```
<!-- Abstract types -->
<types>
  <xs:schema xmlns="http://www.example.com/wsd120sample"
    xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
    targetNamespace="http://www.example.com/wsd120sample">

    <xs:element name="request">
      <xs:complexType>
        <xs:sequence>
          <xs:element name="header" maxOccurs="unbounded">
            <xs:complexType>
              <xs:simpleContent>
                <xs:extension base="xs:string">
                  <xs:attribute name="name" type="xs:string" use="required"/>
                </xs:extension>
              </xs:simpleContent>
            </xs:complexType>
          </xs:element>
          <xs:element name="body" type="xs:anyType" minOccurs="0"/>
        </xs:sequence>
        <xs:attribute name="method" type="xs:string" use="required"/>
        <xs:attribute name="uri" type="xs:anyURI" use="required"/>
      </xs:complexType>
    </xs:element>

  </types>
```

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

WSDL

- Primer WSDL (2/3): abstraktni vmesniki

```
<!-- Abstract interfaces -->
<interface name="RESTfulInterface">
  <fault name="ClientError" element="tns:response"/>
  <fault name="ServerError" element="tns:response"/>
  <fault name="Redirection" element="tns:response"/>
  <operation name="Get" pattern="http://www.w3.org/ns/wsd1/in-out">
    <input messageLabel="GetMsg" element="tns:request"/>
    <output messageLabel="SuccessfulMsg" element="tns:response"/>
  </operation>
  <operation name="Post" pattern="http://www.w3.org/ns/wsd1/in-out">
    <input messageLabel="PostMsg" element="tns:request"/>
    <output messageLabel="SuccessfulMsg" element="tns:response"/>
  </operation>
  <operation name="Put" pattern="http://www.w3.org/ns/wsd1/in-out">
    <input messageLabel="PutMsg" element="tns:request"/>
    <output messageLabel="SuccessfulMsg" element="tns:response"/>
  </operation>
  <operation name="Delete" pattern="http://www.w3.org/ns/wsd1/in-out">
    <input messageLabel="DeleteMsg" element="tns:request"/>
    <output messageLabel="SuccessfulMsg" element="tns:response"/>
  </operation>
</interface>
```

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

WSDL

- Primer WSDL (3/3): povezava s konkretno storitvijo in vrata

```
<!-- Concrete Binding with SOAP-->
<binding name="RESTfulInterfaceSoapBinding" interface="tns:RESTfulInterface"
  type="http://www.w3.org/ns/wsdl/soap"
  wsoap:protocol="http://www.w3.org/2003/05/soap/bindings/HTTP/"
  wsoap:mepDefault="http://www.w3.org/2003/05/soap/mep/request-response">
  <operation ref="tns:Get" />
  <operation ref="tns:Post" />
  <operation ref="tns:Put" />
  <operation ref="tns:Delete" />
</binding>

<!-- Web Service offering endpoints for both the bindings-->
<service name="RESTfulService" interface="tns:RESTfulInterface">
  <endpoint name="RESTfulServiceHttpEndpoint"
    binding="tns:RESTfulInterfaceHttpBinding"
    address="http://www.example.com/rest/" />
  <endpoint name="RESTfulServiceSoapEndpoint"
    binding="tns:RESTfulInterfaceSoapBinding"
    address="http://www.example.com/soap/" />
</service>
```

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

SOAP

- Kaj je SOAP (1/2)?
 - včasih: "Simple Object Access Protocol"; od različice 1.2 le še SOAP
 - SOAP je specifikacija protokola za izmenjavo strukturiranih podatkov pri implementaciji spletnih storitev v računalniških omrežjih oz. format sporočanja med storitvijo in uporabnikom storitve.
 - Sporočila so zapisana v obliki XML.
 - SOAP lahko uporablja različne transportne protokole. Tipično se uporablja HTTP, vendar je mogoče uporabiti tudi druge (npr. SMTP).

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Kaj je SOAP (2/2)?
 - primer uporabe SOAP: "Sporočilo v obliki SOAP pošljemo določeni spletni storitvi (npr. vrednost delnic na borzi) skupaj s parametri za iskanje. Spletna storitev vrne odgovor v obliki XML (npr. vrednosti delnic).

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Primer SOAP (1/2): zahteva

```
POST /InStock HTTP/1.1
Host: www.example.org
Content-Type: application/soap+xml; charset=utf-8
Content-Length: nnn

<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope
xmlns:soap="http://www.w3.org/2001/12/soap-envelope"
soap:encodingStyle="http://www.w3.org/2001/12/soap-encoding">

  <soap:Body xmlns:m="http://www.example.org/stock">
    <m:GetStockPrice>
      <m:StockName>IBM</m:StockName>
    </m:GetStockPrice>
  </soap:Body>

</soap:Envelope>
```

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

SOAP

- Primer SOAP (2/2): odgovor

```
HTTP/1.1 200 OK
Content-Type: application/soap+xml; charset=utf-8
Content-Length: nnn

<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope
xmlns:soap="http://www.w3.org/2001/12/soap-envelope"
soap:encodingStyle="http://www.w3.org/2001/12/soap-encoding">

  <soap:Body xmlns:m="http://www.example.org/stock">
    <m:GetStockPriceResponse>
      <m:Price>34.5</m:Price>
    </m:GetStockPriceResponse>
  </soap:Body>
</soap:Envelope>
```

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

UDDI

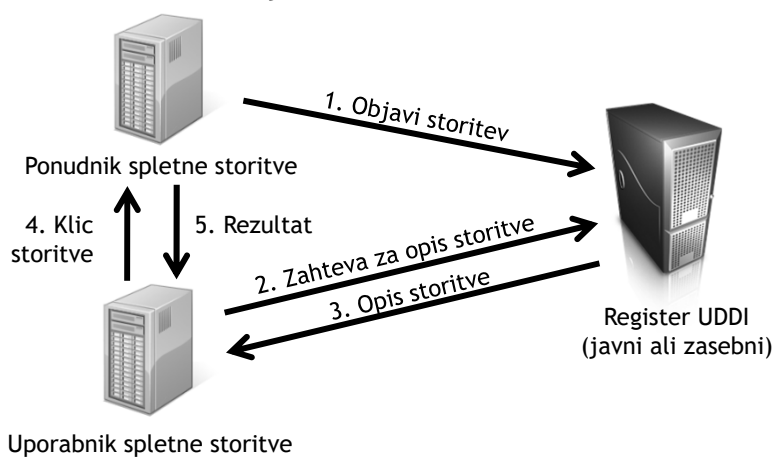
- Kaj je UDDI?
 - “Universal Description, Discovery and Integration”
 - Omogoča objavljanje seznamov storitev ter iskanje ustreznih storitev po teh seznamih.
 - UDDI je posebna vrsta spletne storitve, ki upravlja s podatki o ponudnikih storitev

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

UDDI

- Kako UDDI deluje?

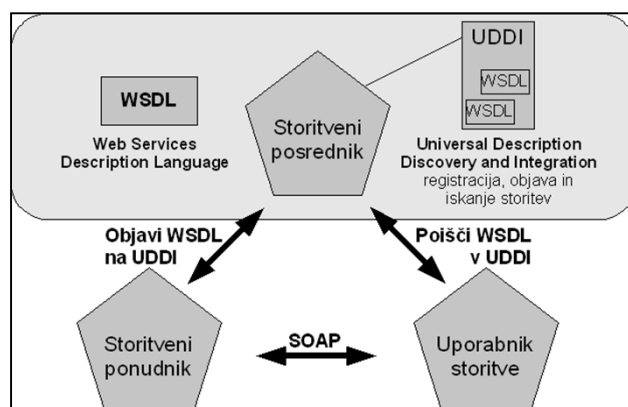

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

UDDI

- WSDL, SOAP, UDDI in spletne storitve

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Osnovne karakteristike SOA (1/2):
 - Enkapsulacija
 - Implementacija strežnika je skrita odjemalcu, saj strežnik objavi zgolj vmesnik, tako da je uporabniku podrobnost implementacije skrita.
 - Strežnik ni vezan na fizično lokacijo
 - Strežnik se prijavi v imenik storitev, katero uporabnik povpraša o mrežnem naslovu storitve.
 - Če strežnik zamenja fizično lokacijo, se, ob ponovni prijavi v imenik, ažurira mrežni naslov in uporabniku ni potrebno pomniti naslova storitve

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

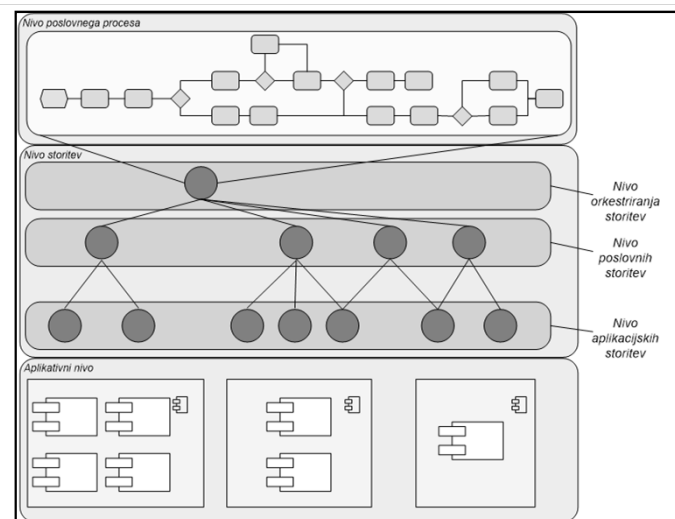
6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- Osnovne karakteristike SOA (2/2):
 - Skupno delovanje aplikacij
 - Aplikacije, ki se izvajajo na različnih platformah, skupno delujejo tako, da vsaka aplikacija izpostavi vmesnik z uporabo standardnega protokola.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- SOA kot storitveni nivo med poslovnim in aplikativnim nivojem

poslovna pravila,
kompozicijska logika

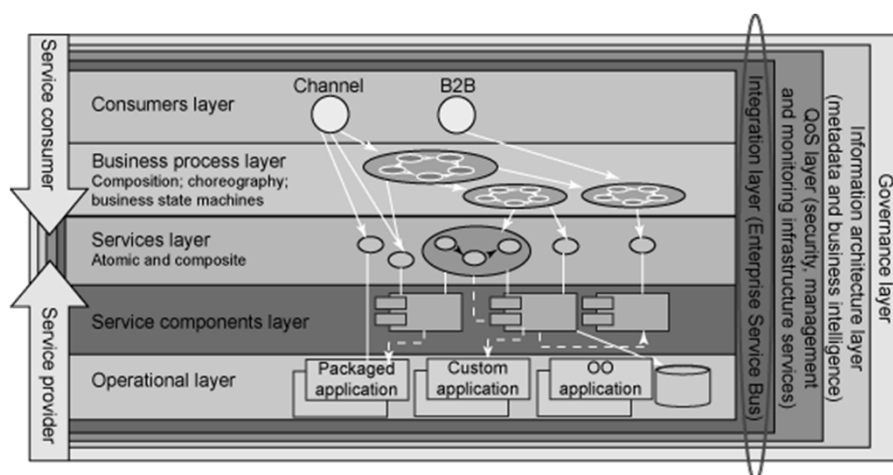
poslovna logika

aplikativna logika

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

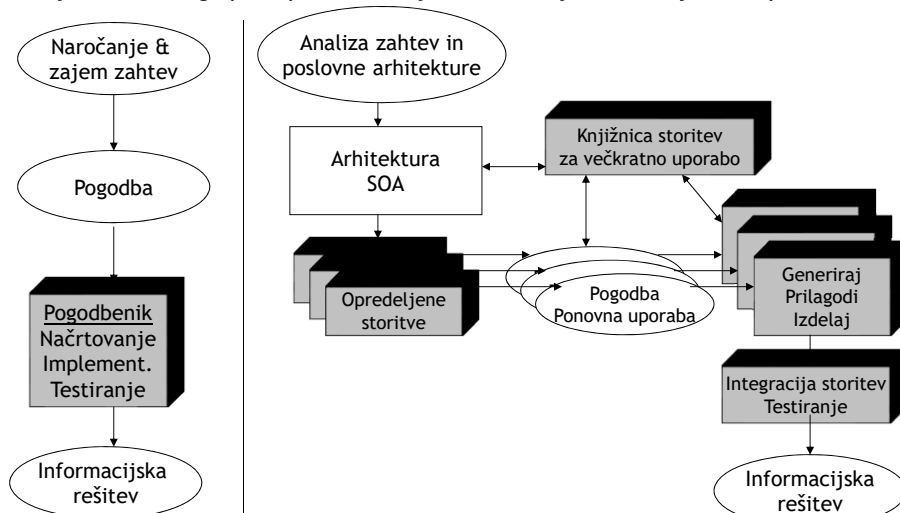
Primer - Enterprise Service Bus (IBM)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

Primerjava klasičnega postopka naročanja IR in razvoja/naročanja IR z uporabo SOA

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

- SOA ni univerzalna rešitev:
 - V stabilnem (nespremenljivem) okolju ponavadi cena vpeljave presega učinkovitost naložbe.
 - Ni potrebe po ponujanju aplikacij v obliki storitev zunanjim poslovnim partnerjem.
 - Realnočasovni sistemi niso primerni za SOA, saj le ta temelji na ohlapno povezani asinhronski komunikaciji, ki ne zagotavlja najhitrejšega odziva.

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.5 Storitveno usmerjena arhitektura (SOA)

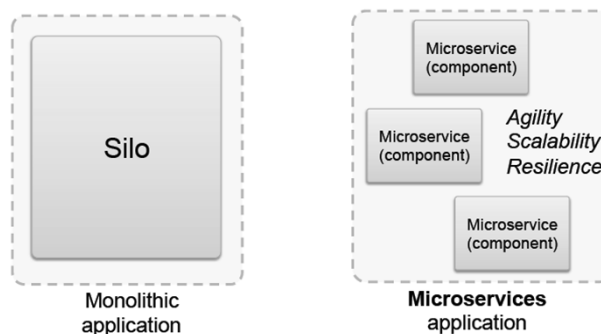
• Težave SOA:

- Prvotna ideja SOA, da bi skupaj z lahko implementacijo (lahkega) storitvenega vodila poenostavila sodelovanje med različnimi platformami, storitvami oz. aplikacijsko podporo v podjetjih se v veliki meri ni uresničila.
- Uveljavitev oblačnega računalništva oz. njegova porazdeljenost postavlja uporabo centraliziranega storitvenega vodila pod vprašaj
- Razvoj in izvedba projektov z uporabo SOA se je pogosto celo zavlekla v primerjavi z uporabo starejših pristopov
- Sistemi so v marsikaterem pogledu postali celo bolj kompleksni pa tudi dražji
- Agilni pristopi pri razvoju programske opreme

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

Kaj so mikrostoritve?

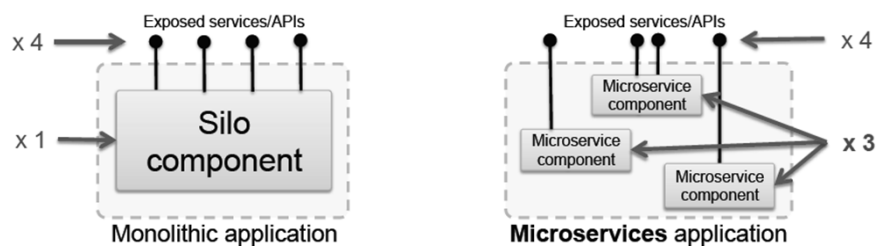

Vir: Kim Clark, MuCon

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

Kaj so mikrostoritve?

Vir: Kim Clark, MuCon

„Storitev“ v besedi „mikrostoritve“ se nanaša na drobljenje komponent in ne drobljenje zunanjih vmesnikov!

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

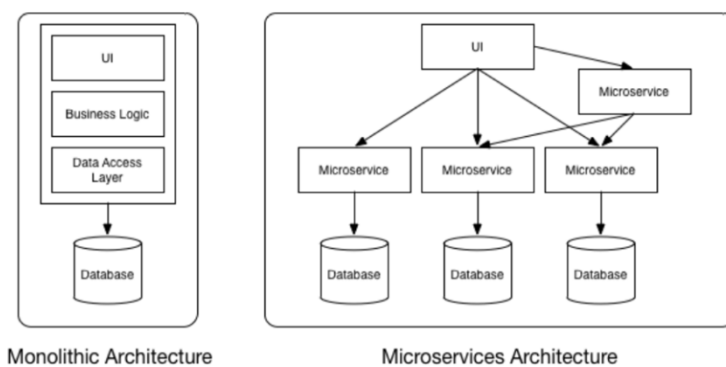
• Kaj je arhitektura mikrostoritev?

- Arhitektura mikrostoritev je posebna „lahka“ oblika SOA, termin se pojavi 2011 (fine-grained SOA).
- Pristop temelji na sestavljanju aplikacij iz šibko povezanih drobnostnatih storitev z uporabo lahkih protokolov.
- Komunikacija med storitvami preko API neodvisnih od programskega jezika
- Prednosti pristopa:
 - Lažje razumevanje (drobnostnate storitve)
 - Paralelizacija razvoja (majhne neodvisne skupine)
 - Neodvisno izboljševanje kode mikrostoritev (npr. refactoring)
 - Neprekinjena dostava in postavitve (continuous delivery and deployment)

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

- Arhitektura mikrostoritev vs. monolitne aplikacije

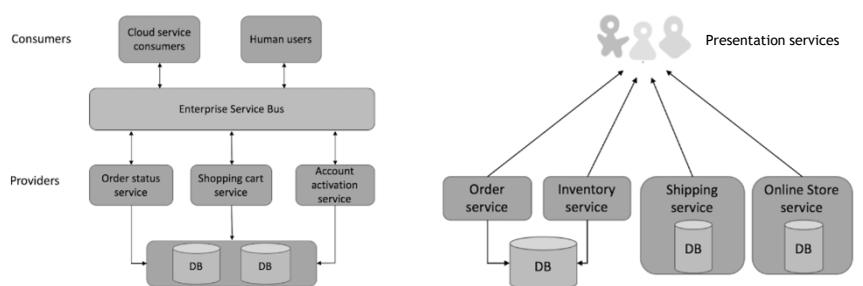

Vir: akioz.com

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

- Arhitektura mikrostoritev vs. SOA

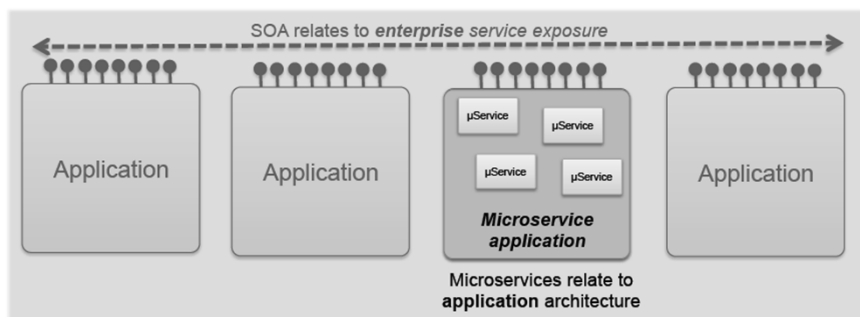

Vir: DZone

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

- Arhitektura mikrostoritev vs. SOA:

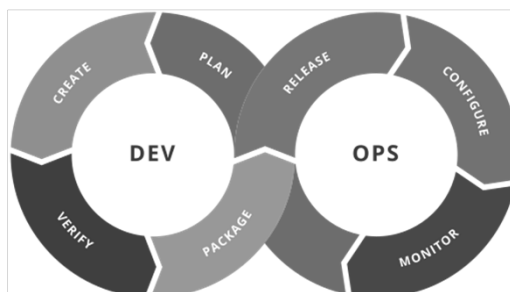

Vir: Kim Clark, MuCon

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

- Arhitektura mikrostoritev in sodoben razvoj
 - Arhitektura mikrostoritev dobro podpira neprekinjeno dostavo in postavitve (continuous delivery and deployment) oz. podpira paradigmo DevOps

Vir: Kharnagy

Fakulteta za računalništvo in informatiko
Univerza v Ljubljani

6.6 Mikrostoritve

- Možna alternativa mikrostoritvam - samovsebovani sistemi (self-contained systems SCS)
- V čem se razlikujejo od mikrostoritev:
 - Večji obseg
 - Tipično manjše število SCS
 - V idealnem primeru SCS med seboj ne komunicirajo
 - SCS imajo uporabniški vmesnik
 - Preferirajo integracijo na ravni uporabniškega vmesnika

